

Мотиви към Решение № 3 от 06.01.2023г., постановена по НАХД № 583 по описа за 2022г. на РС-Харманли

РП-Хасково, ТО-Харманли е внесла постановление по реда на чл. 375 и следващите от НПК, с което предлага В. К. Д. да бъде освободен от наказателна отговорност като му бъде наложено административно наказание по чл. 78а от НК за извършеното от него престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ вр. чл. 342, ал.1 от НК, а именно на 19.10.2020г. в землището на гр. Харманли, на път I-8, км. 341+700 при управляване на моторно превозно средство – лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № ****, нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 49 от ЗДвП „Водач на пътно превозно средство, което излиза от земен път на път с настилка, е длъжен да пропусне движещите се по пътя с настилка пътни превозни средства и пешеходци“ и по непредпазливост причинил на И.Х.И. от гр. Хасково средна телесна повреда, изразяваща се в трайно (за повече от 30 дни) затруднение в движението на горен десен крайник, което се дължи на счупване на лъчева кост на дясна ръка.

В съдебно заседание РП-Хасково, ТО-Харманли не се явяват и не изпращат представител.

Защитникът на обвиняемия неоспорва изложената в постановлението фактическа обстановка, както и вината на неговия подзащитен в извършване на инкриминираното деяние. Счита, че са налице предпоставките за освобождаването му от наказателна отговорност с налагане на административно наказание и то в минимален размер. Подробно аргументира тезата си относно размера на наказанието «Глоба» и липсата на нужда за постигане целите на наказанието от налагане и на наказание «Лишаване от право да управлява МПС».

Обвиняемият В. Д. поддържа становището на защитника си. В последната си дума моли за налагане единствено на наказание глоба и изразява разкаяние за настъпилото ПТП.

Съдът като съобрази събрания в хода на досъдебното производство доказателствен материал на основание чл. 378, ал. 2 от НПК намери за установено от фактическа страна следното:

Обвиняемият В. Д. бил роден на ****г в село Смирненци, община Харманли, с адрес за призоваване: гр. Харманли ул. ****, българин, български гражданин, основно образование, женен, пенсионер, неосъждан, с ЕГН *****. Същият не е осъждан, не е освобождаван от наказателна отговорност с налагането на административно наказание и се ползва с добро име в обществото. Обвиняемият не е имал до момента каквито и да е било противообществени прояви.

Обвиняемият В. Д. бил правоспособен водач на МПС, като притежавал свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/ №281544816, издадено на 09.04.2012г. от ОДМВР-Хасково и валидно до 19.03.2022г., с придобити категории „В“, и „АМ“. Към настоящия момент обвиняемия притежава СУМПС № 285533610, издадено на 22.02.2022г. и валидно до 22.02.2023г.

Обвиняемият В. Д. обработвал нива, намираща се между гр. Харманли и село Бисер, Община Харманли, където отглеждал зеленчуци. Нивата се намирала в дясно от самия път, като до нея се стигало по черен път. На 19.10.2020г. обвиняемият отишъл с притежавания от него лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № **** до нивата, тъй като трябвало да я прекопае.

На 19.10.2020г. около 10:00 часа, по път I-8, км. 341+700 в землището на гр. Харманли в посока от гр. Харманли към гр. Любимец се движел лек автомобил марка „Дачия“ модел „Логан“ с рег. № ****, управляван от свидетеля Д.Н.А. от гр. Хасково със скорост около 73,2 км/ч. В автомобила на предната дясна седалка се возел свидетеля И.Х.И. от гр. Хасково. Движението се извършвало през деня, при нормална видимост, асфалтов участък – хоризонтална крива /ляв завой/, от платно за двупосочно движение.

По същото време и място в дясно от платното за движение по ГП I-8 от черния път,

идващ от нивата в нарушение на чл. 49 от ЗДвП „Водач на пътно превозно средство, което излиза от земен път на път с настилка, е длъжен да пропусне движещите се по пътя с настилка пътни превозни средства и пешеходци“ обвиняемият Д. управлявайки лекия автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № **** излязъл на асфалтовия път I-8 и предприел маневра „завой наляво“, с което отнел предимството на свидетеля А..

При така създалата се ситуация последвал удар между двата леки автомобила. Ударът по характер бил кос, приплъзващ при контакт на предна, дясна, челна част на лек автомобил марка „Дачия“ модел „Логан“ с рег. № **** с предна челна и дясна странична – на автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № ****. След удара свидетелят И.Х.И. почувствал силна болка в дясната ръка.

За настъпилото произшествие било уведомено РУ-Харманли при ОД на МВР-Хасково. На място пристигнал свидетелят П.И.К. – младши автоконтрольор, който изпробвал обвиняемия и свидетеля А. за употреба на алкохол с техническо средство „Дрегер 7410+“ с фабр. № ARSM 0016, като уредът отчет нулеви показания при двамата водачи на МПС, видно от констативен протокол № 50 от 19.10.2020г.

На местопроизшествието пристигнали и свидетелите Р.Р. и К.П. – полицаи в РУ-Харманли при ОД на МВР-Хасково. Пострадалият от произшествието, свидетелят И. от гр. Хасково, първоначално бил превозен до МБАЛ-Харманли, където се установило, че му е счупена костта на дясната ръка, след което продължил лечението си в гр. Хасково.

В хода на досъдебното производство била изготвена автотехническа експертиза. Според изводите в заключението на вещото лице причините за настъпването на ПТП-то били навлизане на асфалтово платно за движение и предприемане изпълнение на маневра „завой наляво“ от страна на обвиняемия в момент на приближаване от лявата страна на лек автомобил марка „Дачия“ модел „Логан“ с рег. № ****.

При конкретната пътна обстановка обвиняемият, като водач на лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № ****, е имал техническата възможност да види движещия се в посока гр. Любимец лек автомобил марка „Дачия“ модел „Логан“ с рег. № ****, да наблюдава движението му и да съобрази действията си с него и да предотврати произшествието като създаде предпоставки за възникването му.

При конкретната пътна обстановка свидетелят А. - водач на лек автомобил марка „Дачия“ модел „Логан“ с рег. № **** е нямал техническата възможност да предотврати настъпването на произшествието чрез своевременно реакция – аварийно спиране в момента на навлизането на лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № **** с предната си част върху пътното платно.

В хода на досъдебното производство е изготвена и съдебномедицинска експертиза относно нараняванията на свидетеля И.. Видно от заключението на вещото лице на свидетеля И. е причинена средна телесна повреда, изразяваща се в трайното (за повече от 30 дни) затруднение в движението на горен десен крайник, което се дължало на счупване на лъчева кост на дясна ръка.

Така изяснената фактическа обстановка съдът приема за несъмнено установена след като обсъди поотделно и в тяхната съвкупност събраните по делото гласни доказателства чрез обясненията на обвиняемия, показанията на свидетелите И.Х.И., Д.Н.А., П.И.К., Р.Г.Р. и К.И.П.. В същия смисъл тя се установява и от събраните и приобщени по делото писмени доказателства и доказателствени средства.

От събраните в накателното производство писмени и гласни доказателства и доказателствени средства се установява по несъмнен начин времето и мястото на извършване на деянието.

Извършването на изпълнителното деяние на инкриминираното престъпление също се установява по безспорен начин при анализ на събраните доказателства и доказателствени средства. Доказателствената съвкупност е еднопосочна относно управлението на моторно превозно средство от страна на обвиняемия.

Съдът възприе изцяло заключението на изготвените и приети по делото съдебномедицинска експертиза и автотехническа експертиза. От тях се установява механизмът на настъпване на процесното ПТП, обективната възможност на обвиняемия да го предотврати съответно се извежда изпълнението/неизпълнението на правилата за движение по пътищата. Чрез заключението на съдебномедицинската експертиза се установява точния характер и вид на настъпилите телесни увреждания, както и пряката им причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП.

Фактическа констатация за съдебното минало и характеристикните данни на обвиняемия съдът изведе от приложените справки за съдимост, характеристична справка, приетата по делото справка за нарушител/водач. Изводите за личността на обвиняемия съдът изведе и от приетите по делото писмени доказателства, касаещи имуществено състояние и родствени отношения, както и от личното си възприятие – процесуалното му поведение и изразеното съжаление и осъждане на деянието.

На основата на така изяснената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна, че обвиняемия В. К. Д. е осъществил от обективна и субективна страна състава на престъплението по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ вр. чл. 342, ал.1 от НК.

Субект на престъплението по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ вр. чл. 342, ал.1 от НК може да бъде всяко наказателноотговорно лице. Обвиняемият В. Д. е наказателноотговорно лице по смисъла на чл. 31, ал. 1 от НК. Той е на възраст, която позволява ангажирането на наказателната му отговорност, същевременно е бил в състояние да разбира свойството и значението на постъпките си и е могъл да ги ръководи към момента на извършване на инкриминираното деяние. Няма значение за качеството субект на процесното престъпление обстоятелството дали обвиняемият притежава свидетелство за управление на МПС. Необходимо е обаче субектът на престъплението да е управлявал подвижен железопътен състав, въздухоплавателно средство, моторно превозно средство, плавателен съд, бойна или специална машина. В понятието „управление“ се включват всички действия или бездействия с механизмите или приборите за управление на МПС-то.

От писмените и от гласните доказателства по делото се установява, че на процесната датата обвиняемия е управлявал лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № ****.

Изпълнителното деяние на престъплението по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ вр. чл. 342, ал. 1 от НК се изразява в нарушаване правилата за движение при управление на посочените превозни средства, в настоящия случай на МПС, като нарушението следва да бъде в причинна връзка с настъпилите общественоопасни последици – причиняването на средна телесна повреда.

Обвиняемият е привлечен в това процесуално качество като се твърди, че е нарушил правилото на чл. 49 от ЗДвП. Посочената разпоредба предвижда, че водач на пътно превозно средство, което излиза от земен път на път с настилка е длъжен да пропусне движещите се по пътя с настилка пътни превозни средства и пешеходци.

Съгласно приетата за установена фактическа обстановка на процесната дата свидетелят А. е управлявал лек автомобил марка „Дачия“ модел „Логан“ с рег. № **** по път I-8, км. 341+700 в землището на гр. Харманли в посока от гр. Харманли към гр. Любимец. Път I-8 представлява път с настилка. Видно от протокол за оглед на местопроезшествие пътната настилка била от дребнозърнест асфалт, тоест път с настилка.

В дясно от пътното платно в района на местопроезшествието се намирал изхода на черен път, идващ от нивата на обвиняемия. Обвиняемият се движел по него, тоест по земен път. Установява се още, че обвиняемият следвало да продължи пътя си към гр. Харманли, за което следвало да излезе на пътя с настилка, предприемайки маневра завои наляво от черния път, на който се намирал.

При приетата за безспорно установена фактическа обстановка може да се направи единствено възможен извод, че за обвиняемия е възникнало задължението по чл. 49 от

ЗДвП, доколкото той се е движел по земен път и е продължил движението си по път с настилка. Следователно като водач на МПС дължимото от него поведение е било да пропусне движещите се по пътя с настилка ППС и пешеходци.

От приетата по делото съдебно-автотехническа експертиза се установява, че причината за настъпването на ПТП-то е навлизане на платното за движение, предприемане и изпълнение на маневра „завой наляво“ от обвиняемия в момента на приближаване от дясната му страна на лекия автомобил, управляван от свидетеля А.. Дължимото поведение съгласно ЗДвП на обвиняемия е било да пропусне движещия се по пътя с настилка лек автомобил, а не да навлиза в платното му на движение и да предприема маневри.

Отново от заключението по автотехническата експертиза се установява, че не са били налице обективни пречки обвиняемият да не възприеме движещия се по пътя с настилка лек автомобил. Съгласно заключението при конкретната пътна обстановка обвиняемият е имал техническа възможност да види движещия се в посока гр. Любимец по пътя с настилка лек автомобил, да наблюдава движението му и да съобрази действията си с него.

При извършения експертен оглед е установено, че видимостта в района на местопроизшествието е над 100 метра, а разстоянието, на което се е намирал с предната си част от мястото на удара лек автомобил марка „Дачия“ модел „Логан“ с рег. № **** в момента на тръгване на управлявания от обвиняемия лек автомобил от изходна позиция – десния ръб на платното за движение е 60,46 м. Това означава, че към момента на тръгване на обвиняемия от изходна позиция лекия автомобил, управляван от свидетеля А., движещ се по пътя с настилка, е бил в зоната му на видимост.

Същевременно водачът на лек автомобил марка „Дачия“ модел „Логан“ с рег. № **** не е имал възможност да предотврати настъпването на произшествието, тъй като неговата опасна зона на спиране /62,73м./ е по-голяма от разстоянието, на което се е намирал с предната си част от мястото на удара в момента на тръгване на управлявания от обвиняемия лек автомобил от изходна позиция – десния ръб на платното за движение /60,46м/.

Във връзка с дадените обяснения от обвиняемия, че е била налице растителност край пътя, която е възпрепятствала видимостта му следва да се отбележи, че изпълнението на задължението по чл. 49 от ЗДвП включва и задължението на водача да предприеме излизане на пътя с настилка при такъв зрителен обхват на пътната обстановка, който позволява вземането на правилно решение относно безпрепятственото включване по този път. Следователно за водача на МПС възниква задължението да осигури всички необходими условия, които да позволяват безопасното пропускане на превозните средства, движещи се по пътя с настилка. В този смисъл е и решение № 290 от 13.09.2010г. по н.д. № 230 по описа за 2010г. на ВКС.

Ето защо в дължимото от обвиняемия поведение съобразно правилата за движение по пътищата се е включвало и това да предприеме маневра навлизане на път с настилка от земен път едва след като се увери, че правилно е възприел пътната обстановка при зрителен обхват на пътната обстановка, който би му позволил вземането на правилно решение относно безпрепятственото включване по този път.

От изложеното до момента следва, че обвиняемият като не е изпълнил задължението си да пропусне движещите се по пътя с настилка и е навлязъл на пътното платно с настилка без да осигури безпрепятственото преминаване на движещите се вече по него превозни средства е допуснал нарушение на визираното от обвинението пътнo правило, което е станало причина за настъпването на пътния инцидент, довел до причиняване на телесни увреждания на свидетеля И..

От приетата по делото СМЕ се установява, че в резултат на настъпилото ПТП е настъпило счупване на лъчевата кост на дясната ръка на свидетеля И.Х.И.. Същото, за да бъде квалифицирано като средна телесна повреда, е необходимо да е довело до трайно затруднение на движението. Затрудняването на движението представлява ограничаване на възможността съответния крайник да извършва движение в пълен обем. Видно от приетата

по делото СМЕ счупването на лъчевата кост на дясната ръка води до трайно затруднение на движението на десен горен крайник, като затруднението в движението е трайно – с продължителност повече от 30 дни. В този смисъл са и свидетелските показания на пострадалото лице.

От обективна страна, за да се квалифицира деянието като престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ вр. чл. 342, ал. 1 от НК, е необходимо да съществува причинно-следствена връзка между нарушаване правилата на движение по пътищата и причинената телесна повреда. От събраните в хода на наказателното производство по категоричен начин се установява наличието на причинно-следствена връзка. Безспорно и с категоричност се установява, че уврежданията на свидетеля са пряк и непосредствен резултат от удара причинен от обвиняемия. Доказателствената съвкупност изключва възможността установената телесна повреда да е следствие на привходящи фактори или изцяло на друг причинен процес.

Предвид изложените до момента мотиви съдът намира, че обективните елементи на престъплението, в извършването на което обвиняемия е обвинен, безспорно са налице.

От субективна страна обвиняемия В. Д. е действал при форма на вината небрежност, тъй като не е искал и не е предвиждал настъпването на общественоопасните последици, но е бил длъжен и е могъл да ги предвиди. Обвиняемият Д. е имал представа за всички обективни елементи на пътната обстановка, съзнавал е, че се включва в движението по път с настилка от земен път и е бил длъжен да пропусне движещите се ППС по пътя с настилка, за да изпълни задълженията си по чл. 49 от ЗДвП.

По изложените съображения, съдът признава обвиняемия В. К. Д. за виновен в извършването на престъплението по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ вр. чл. 342, ал. 1 от НК.

Предвиденото от закона наказание за извършване на престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ вр. чл. 342, ал. 1 от НК е лишаване от свобода до три години, или пробация. Обвиняемият не е осъждан, не е освобождаван от наказателна отговорност и от престъплението не са причинени съставомерни имуществени вреди. Не е налице някоя от пречките по чл. 78а, ал. 7 от НК. Поради това съдът освободи обвиняемия В. Д. от наказателна отговорност по реда на чл. 78а, ал. 1 от НК и му наложи административно наказание „Глоба“.

Предвиденото административното наказание по чл. 78а, ал. 1 от НК е „Глоба“ в размер от хиляда до пет хиляди лева. Съгласно чл. 78а, ал. 5 от НК когато извършеното престъпление е предвидено само глоба или глоба и друго по-леко наказание, административното наказание не може да надвишава размера на тази глоба. В случая за престъплението по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. второ вр. чл. 342, ал. 1 от НК не се предвижда наказание „Глоба“. Това означава, че размерът на административното наказание не е обвързан от нормата от особената част на НК.

При индивидуализацията на наказанието като смекчаващи отговорността обстоятелства съдът прие чистото съдебно минало на обвиняемия, оказаното съдействие за разкриване на обективната истина, процесуалното му поведение, както в хода на досъдебното производство, така и в хода на съдебното такова и изразеното разкаяние за извършеното деяние. Съдът отчете и обстоятелството, че обвиняемия притежава свидетелство за управление на МПС от 2002г. и от тогава има едва три нарушения на ЗДвП, като е заплатил наложените му административни наказания „Глоби“. Съдът отчете и поведението на обвиняемия след настъпване на процесното деяние, а именно – останал е на място, оказал е помощ на пострадалия и е съдействал на полицейските органи.

Обвиняемият има добри характеристични данни и се ползва с добро име в обществото. Извършването на процесното престъпление съдът цени като инцидентна проява от страна на обвиняемия, а не като модел на поведение, насочен към незачитане на обществените отношения и в частност на тези, регламентиращи правилата за движение по

пътищата.

При определяне на размера на наказанието на обвиняемия съдът взе предвид и материалното и имотно му състояние. Видно от попълнената собственоръчно от него в хода на досъдебното производство декларация обвиняемият е семеен, получава пенсия в размер на 1100 лева, притежава идеални части от правото на собственост върху недвижим имот – къща, и е собственик на процесното МПС. Съдът взе предвид и възрастта на обвиняемия и здравословното му състояние.

С оглед всички изложени обстоятелства съдът определи като справедливо наказание „Глоба“ в размер на 1000 лева. Същото отговаря на изключително ниска степен на обществена опасност на обвиняемия и наличието на множество смекчаващи вината обстоятелства.

Разпоредбата на чл. 78а, ал. 4 от НК предвижда, че съдът може да наложи освен административно наказание „Глоба“ и административно наказание лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност за срок до три години, ако лишаване от такова право е предвидено за съответното престъпление. Съгласно на чл. 343г от НК във всички случаи на чл. 343, чл. 343а, чл. 343б и чл. 343в, ал. 1 от НК съдът постановява и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК и може да постанови лишаване от право по точка 6. От изложеното следва, че формално са налице основанията за налагане на обвиняемия на административно наказание „Лишаване от право да управлява МПС“. Налагането и на такова административно наказание не е задължително, а е поставено в прерогативите на съда.

При установената по делото фактическа обстановка и при изложените данни за личността на обвиняемия и за наличието единствено на смекчаващи вината обстоятелства съдът намира, че целите на наказанието биха били постигнати и без налагането на такова административно наказание. Налагането на наказание „Лишаване от право да управлява МПС“ на обвиняемия би било несъразмерно тежко. Лишаването му от право да управлява МПС би създавало значителни затруднения в ежедневието му, предвид възрастта му, здравословното му състояние, липсата на близки в населеното място, в което живее, които биха му оказали съдействие при извършването на ежедневни дейности и обстоятелството, че осъществява земеделска дейност извън гр. Харманли. Решаващо за този извод на съда е обстоятелството, че обвиняемият притежава СУМПС от период над 20 години и въпреки това има изключително малко и с ниска степен на обществена опасност нарушения на правилата за движение по пътищата.

На основание чл. 189, ал. 3 от НК в тежест на обвиняемия бяха възложени сторените в досъдебната фаза на наказателното производство разnosки.

Мотивиран от изложените съображения, съдът постанови решението си.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: